

til, at der kan blive en Fællesforfatning, hvorved det rolig kan fortsætte det Udviklingsværk, hvoraf jeg troer, at det er besaalet. Der er sagt, og jeg skal erkende, at der ligger noget meget Rigtigt deri, at det er mindre farligt i Fællesforsamlingen at have en Repræsentation af den paatænkte Art, da de Gjenstande, som der komme for, ere af en saadan Beskaffenhed, at de ikke røre ved vore Samfundsforhold, og at et Misbrug af den pecuniære Magt og Indflydelse, Forsamlingen faaer, kommer til at tynges paa den selv. Der er, som sagt, noget Sandt deri, men jeg vil spørge de ærede Herrer, hvorledes det vilde gaae, naar vi nu faae, at en Forsamling af denne Formueklasse tog raske Beslutninger, gjorde betydelige Udgifter, som vi paa ingen Maade billigede, og som krævede nye Skatter, og vi derpaa kom og sagde: ja, saa skulle vi indrette Skatteligningen saaledes, at Byrden skal komme til at falde paa dem selv; de skulle bære Udgiften; vilde de saa ikke, mine Herrer, sige, at det var den meest strigende Uretfærdighed, og vilde de troe, at dette nogenstinde kunde lade sig gøre? Men hvad vilde Følgen deraf blive, dersom det forsøgtes? Det vilde blive en opløsende Splid af hele Fællesmonarchiet; thi den Magt, som var lagt paa den ene Side for at værne om sig selv, kunde ikke bruges uden Skade for det Hele, og den Magt, som var givet til at udvikle det Hele, medførte en Byrde for den enkelte Deel, som ikke kunde taales. Det er ikke alene i den Retning, der er Fare; der er en Sag, som det har kostet os stor Anstrengelse at redde det af, der som Beskatning hørte os til, det er Børnepligtsagen. Bort hele Børnepligtsvæsen vil, saasnart denne Forfatning kommer i Virksomhed, blive stillet paa en anden Fod. Man siger, at i den Henseende have vi Lovgivningsmagten. Ja, men dette gjælder ikke om Hærplanen, og igiennem Hærplanen kan man forandre de Betingelser, hvorunder enhver udfreven Mand fuldbyrder sin Tjenestepligt. Man kan efter de Tilskyndelser, som bleve givne, da vor Udfrivningslov blev forelagt de holsteenke Stænder, gaae ind paa et System, som er høist beqvemt for alle rige Folk, det, at i Fredstid kan den Mand, der klæder og føder sig selv, frigjøre sig ved en kort Tjeneste-

tid, hvorimod den, som ikke kan dette, maa fuldbyrde den lange Tjenestetid; man kan stille Examina istedetfor virkelig Tjenesteudøvelse; istedetfor at binde Forfremmelsen for de menige Folk igiennem Tjenesteudøvelsen til Grader, der fritage dem fra visse Tjenesteudøvelser i Fredstid, kan man stille Examina. Men jeg spørger: hvilken Forskjel gjør ikke Examen imellem den menige Mand og den Oplærte? For den Oplærte er det at kunne mange Slags Ting Ingeniing, men for den menige Mand, som skal slide for at leve, er det af Bigtighed, at han ikke værner sine Børn, der ogsaa skulle slide og arbejde, til at blive svage paa Skolebænken. Om en saadan end var det største Genie, om der end boede den største Dygtighed, Lydighed, Nidkærhed og Udholdenhed i ham, kunde han dog ikke ved en Examen naae det samme Trin som de Andre, der fra deres niende Aar havde stødnet paa Skolebænken, tildeels ved offentlig Understøttelse. Saadant vil kunne skee, og det svæber jo forsaavidt allerede i Lusten, at det vil komme, som det har staaet at læse i Aviserne. Jeg har læst i Aviserne, at et Spøgelse fra Stændernes Tid, der skulde give Kjøbenhavn en egen militair Organisation, skulde være vaagnet igjen; Kjøbenhavn skulde, saa at sige, faae sin egen Militairforfatning. Jeg er overbevist om, at der ikke er tænkt derpaa; men saadanne Udtalelser vise de Forhaabninger, der slutte sig til dette Værk (Hør!). Ja, „Hør!“ kommer maaskee just fra dem, der her ville sige Ja til Sagen. Der har været skult meget af saadanne Ting; Mange have skult, at de ville af med en Repræsentation som den nærværende, og give derfor deres Ja til det, som nu foreligger, for derved at blive det quit, som de egentlig ville af med.

Jeg har allerede misbrugt Forsamlingens Tid for længe; det gjør mig ondt at have gjort det; men jeg har troet at skulde at give de Oplysninger, som det stod i min Magt at give. Jeg skal ikke forfølge de øvrige Gjenstande, som især have været berørte af de ærede Talere, navnlig angaaende §§ 45, 20 og 22. Disse Paragrapher tilligemed §§ 14 og 15 ere for mig de, som trænge deels til at komme ud af